

Bruxelles, den 8. november 2023
(OR. en)

14655/23

SOC 718
EMPL 508
DIGIT 233
FREMP 300
MI 900

NOTE

fra:	Generalsekretariatet for Rådet
til:	De Faste Repræsentanternes Komité/Rådet
Vedr.:	Udkast til Rådets konklusioner om digitalisering af koordinationen af de sociale sikringsordninger for at lette udøvelsen af socialsikringsrettigheder i EU og mindske den administrative byrde - <i>Godkendelse</i>

1. Formandskabet har udarbejdet et udkast til Rådets konklusioner med titlen "Digitalisering af koordinationen af de sociale sikringsordninger for at lette udøvelsen af socialsikringsrettigheder i EU og mindske den administrative byrde".
2. Konklusionerne blev gennemgået af Socialgruppen den 2. og den 13. oktober 2023.
3. Der er opnået principiel enighed om tekstudkastet, jf. bilaget til denne note.
4. De Faste Repræsentanternes Komité opfordres til:
 - at bekræfte enigheden om teksten til udkastet til konklusioner, jf. bilaget, samt
 - fremsende udkastet til konklusioner i bilaget til denne note til EPSCO-Rådet med henblik på godkendelse den 27.-28. november 2023.

**Digitalisering af koordinationen af de sociale sikringsordninger for at lette udøvelsen af
socialsikringsrettigheder i EU og mindske den administrative byrde**

Udkast til Rådets konklusioner

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION, SOM TAGER FØLGENDE I BETRAGTNING:

1. Hovedformålet med digitalisering er at øge processers effektivitet og anvendelsen og udvekslingen af data og at forenkle og fremskynde administrative procedurer.
2. Europa-Kommissionen forelagde i 2020 meddelelsen "Europas digitale fremtid i støbeskeen" og i 2021 meddelelsen "Det digitale kompas 2030: Europas kurs i det digitale årti".
3. Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse (EU) 2022/2481 af 14. december 2022 etablerer politikprogrammet for det digitale årti, hvis mål blandt andre er, at EU og dets borgere skal kunne drage fordel af en sikker digital identitet, der giver hver enkelt bruger kontrol over sin onlinetilstedeværelse og sine onlineinteraktioner.
4. Politikprogrammet for det digitale årti 2030 har som mål at gøre centrale offentlige tjenester fuldt tilgængelige online senest i 2030 og som generelle målsætninger a) at fremme et menneskecentreret, inkluderende, gennemsigtigt og åbent digitalt miljø baseret på grundlæggende rettigheder med sikre og interoperable digitale teknologier og tjenester og b) at tilbyde inkluderende, effektive, interoperable og individualiserede offentlige tjenester og redskaber med høje standarder for sikkerhed og beskyttelse af privatlivets fred. I overensstemmelse med disse målsætninger har Kommissionen foreslået forordningen om et interoperabelt Europa med henblik på at fremsætte foranstaltninger, som skal sikre et højt niveau af interoperabilitet i den offentlige sektor i hele Unionen. Målet med forslaget til forordning om et interoperabelt Europa er at eliminere fragmenteringen på interoperabilitetsområdet i Unionen og gøre det muligt for offentlige forvaltninger i Unionen at samarbejde og yde offentlige tjenester effektivt på tværs af grænser og sektorer.

5. Politikprogrammet for det digitale årti 2030 fastsætter også en målsætning om, at 100 % af unionsborgerne senest i 2030 har adgang til et sikkert elektronisk identifikationsmiddel (eID), som skal anvendes til centrale offentlige tjenester i hele EU.
6. Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1724 om oprettelse af en fælles digital portal, der giver adgang til oplysninger, procedurer og bistands- og problemløsningstjenester, indeholder en række forpligtelser vedrørende digital forvaltning på grundlag af princippet om ikkeforskelsbehandling og engangsprincippet samt oplysningskrav vedrørende procedurer. I henhold til forordningen skal medlemsstaterne sikre, at borgere og virksomheder kan få adgang til, gennemføre og modtage resultatet af 21 administrative procedurer fuldt ud online senest i december 2023. Nogle processer vedrører koordination af de sociale sikringsordninger¹.
7. Desuden bygger handlingsplanen for den europæiske søjle for sociale rettigheder på 20 centrale principper og rettigheder med henblik på mere retfærdige og velfungerende arbejdsmarkeder og velfærdssystemer til gavn for borgerne. Den indeholder forslag til vigtige mål for Den Europæiske Union, der skal nås senest i 2030. Handlingsplanen bebuder også indledning af et pilotprojekt om et europæisk socialsikringspas (ESSPASS) med henblik på senest i 2023 at undersøge muligheden for en digital løsning vedrørende grænseoverskridende verificering af socialsikringsrettigheder.
8. I første halvdel af 2023 blev der afholdt to arrangementer om digitalisering inden for koordination af de sociale sikringsordninger: en konference på højt plan om digitalisering af koordinationen af de sociale sikringsordninger (ESSPASS) og arbejdskort den 1. marts 2023 og et møde i den administrative kommissions arbejdsgruppe den 8. marts 2023.

¹ De procedurer, der skal digitaliseres inden for koordination af de sociale sikringsordninger, omfatter anmodning om fastlæggelse af, hvilken lovgivning der skal anvendes, i overensstemmelse med afsnit II i forordning (EF) nr. 883/2004, ansøgning om et europæisk sygesikringskort og begæring om pensionsydelse og efterløn fra obligatoriske ordninger.

9. I september 2023 offentliggjorde Kommissionen den første årlige rapport om status over det digitale årti.
10. I september 2023 forelagde Kommissionen i henhold til artikel 36 i forordning (EU) 2018/1724 Europa-Parlamentet og Rådet den første toårige gennemførelsesrapport om den fælles digitale portals funktion og om det indre markeds funktion på grundlag af de statistiske oplysninger og den feedback, der er indsamlet i overensstemmelse med nævnte forordnings artikel 24, 25 og 26. I rapporten vurderes anvendelsesområdet for artikel 14 (anvendelse af engangsprincippet) under hensyntagen til den teknologiske, markedsmæssige og retlige udvikling vedrørende udveksling af dokumentation mellem de kompetente myndigheder.
11. Desuden pålægger artikel 72, litra d), i forordning (EF) nr. 883/2004 om koordinering af de sociale sikringsordninger den administrative kommission at fremme nye teknologier for at lette den frie bevægelighed for personer, navnlig ved at modernisere procedurerne for udveksling af oplysninger og tilpasse informationsstrømmen mellem socialsikringsinstitutionerne. Herudover fremhæver forordning (EF) nr. 987/2009² betydningen af anvendelse af elektroniske redskaber til udveksling af data mellem medlemsstaternes institutioner samt den administrative kommissions rolle med hensyn til at fastsætte strukturen, indholdet og formatet af og detaljerede ordninger for en sådan dataudveksling.
12. Den 6. september 2023 forelagde Kommissionen en meddelelse om digitalisering af koordinationen af de sociale sikringsordninger: fremme af den frie bevægelighed i det indre marked. Meddelelsen gør status over de nuværende digitale initiativer og giver et overblik over forbindelserne mellem forskellige digitale projekter til støtte for den frie bevægelighed og arbejdskraftens mobilitet, hvilket illustrerer synergien og kompatibiliteten mellem disse initiativer. I meddelelsen foreslås også foranstaltninger, der skal træffes på kort og lang sigt for yderligere at digitalisere grænseoverskridende socialsikringsprocesser,

² Betragtning 3 og 4 samt artikel 4 og 95.

SOM ANERKENDER FØLGENDE:

13. Borgernes stigende efterspørgsel og erfaringerne fra de seneste år, herunder covid-19-pandemien, har fremhævet betydningen af digitalisering på sundheds- og socialsikringsområdet og behovet for at fremskynde gennemførelsen heraf med inddragelse af alle medlemsstater og sektorer på både nationalt og tværnationalt plan.
14. Digitaliseringen på socialsikringsområdet er skredet frem i de seneste år gennem udvikling af flere initiativer. Elektronisk udveksling af oplysninger vedrørende socialsikring (EESSI), et decentralt IT-system, gør det muligt for socialsikringsinstitutioner i Unionen at udveksle oplysninger hurtigere og sikrere. Fuld gennemførelse heraf forventes afsluttet inden udgangen af 2024. ESSPASS-pilotprojektet blev udviklet med sigte på at forenkle interaktionen mellem mobile borgere og offentlige organer. Efter en første fase med pilotaktiviteter er to konsortier, Digital Credentials for Europe (DC4EU) og Vector, i øjeblikket i gang med et pilotprojekt med finansiell støtte fra Europa-Kommissionen om digitalisering af procedurer vedrørende det personbårne dokument A1 og det europæiske sygesikringskort. Resultaterne af disse omfattende pilotprojekter vedrørende digitale løsninger med henblik på grænseoverskridende verificering af socialsikringsrettigheder forventes at foreligge inden udgangen af andet kvartal 2025. Den fremtidige ramme for en europæisk digital identitet, som reviderer forordning (EU) nr. 910/2014 (eIDAS-forordningen), bør danne grundlag for identitet og tillid til ESSPASS-projektet og eventuelt til andre fremtidige digitale initiativer vedrørende social sikring.
15. eIDAS, en tillidsramme og en af søjlerne i Den Europæiske Unions digitaliseringsstrategi, har til formål at øge sikkerhedsniveauet i forbindelse med transaktioner for virksomheder, mindske den administrative byrde og gøre forretningsprocesser mere effektive.

16. EESSI er et meget ambitiøst langsigtet projekt, der allerede er operationelt i alle deltagende lande, selv om forskellige lande stadig mangler at gennemføre systemet fuldt ud. Et program for forbedring af forretningsprocesser er iværksat for at strømline og forbedre processerne. Dette program har til formål at forbedre EESSI's funktion og effektiviteten af udvekslinger og kan på grundlag af de indhøstede erfaringer også bidrage til at afkorte gennemførelsesperioden for fremtidig udvikling.
17. Det underliggende mål med disse projekter er at gøre kommunikation mellem borgere og forvaltninger samt mellem nationale forvaltninger på tværs af grænserne papirløs end-to-end og give enhver garanti med hensyn til databeskyttelse.
18. Den teknologiske udvikling og digitale redskaber kan potentielt bidrage til gennemførelsen af fremtidige lovgivningsmæssige ændringer. Lovgivningsmæssige ændringer skal imidlertid vurderes grundigt i det enkelte tilfælde.
19. Efterhånden som samfundet og socialsikringstjenesterne bliver stadig mere digitale, kræver spørgsmålet om digital kunnen, digitale færdigheder og digital inklusion også vores fulde opmærksomhed med hensyn til at sikre lige adgang til tjenester og digitalisering heraf. Erfaringen fra pandemien har vist, at størstedelen af befolkningen har erhvervet visse digitale færdigheder siden 2020³, men den har også fremhævet, at det er vigtigt sikre, at den digitale omstilling kommer alle borgere til gode, herunder de mest sårbare. En borgerorienteret tilgang er afgørende for at bekæmpe digital udstødelse, mindske den digitale kløft og bekæmpe problemet med manglende udnyttelse af mulighederne for de personer, der potentielt kan have gavn heraf. Det europæiske år for færdigheder fremmer en tankegang med fokus på omskoling og opkvalificering med henblik på at realisere det fulde potentiale i den digitale omstilling på en socialt retfærdig og inklusiv måde. Indsatsen og investeringerne i denne henseende bør fortsætte. Samtidig bør personer uden fuld adgang til digitaliserede procedurer stadig kunne gøre brug af deres socialsikringsrettigheder.

³ Eurostat – Borgernes digitale færdigheder (indtil 2019) (onlinedatakode ISOK_SK_DSKL_I) [Statistikker | Eurostat \(europa.eu\)](#) og Borgernes digitale færdigheder (fra 2021) (onlinedatakode ISOK_SK_DSKL_I21) [Statistikker | Eurostat \(europa.eu\)](#).

20. Med hensyn til ledelse af offentlige forvaltninger bør digitalisering altid betragtes som et redskab, der skal anvendes og gennemføres på en omfattende måde, hvor og når det er fornuftigt. Der bør også tages hensyn til nationale omstændigheder og cost-benefit-forholdet. Det er ikke kun et spørgsmål om, at borgere og virksomheder kan interagere online med offentlige forvaltninger for at indlede en proces. For at undgå forsinkelser og yderligere administrative byrder og omkostninger kan offentlige forvaltninger drage fordel af digitale redskaber til at fremskynde processer, opdage dobbeltarbejde og mindske risikoen for svig og fejl. Dette udelukker ikke menneskelig indgriben i tilfælde, hvor der er behov for personlig rådgivning eller vurdering fra sag til sag,

SOM FREMHÆVER FØLGENDE:

21. Siden 2020 er der gjort større fremskridt med digitalisering af nationale og grænseoverskridende socialsikringsprocesser end i de foregående år. På trods af de fremskridt, der er gjort, er det ikke desto mindre muligt at fremme digitaliseringen af koordinationen af de sociale sikringsordninger, også i betragtning af den hurtige udvikling inden for nye teknologier, der åbner nye perspektiver, som kan tages i betragtning.
22. Tilgængelige finansielle EU-midler, herunder genopretnings- og resiliensfaciliteten og Den Europæiske Socialfond Plus (ESF+), kan bidrage til at fremme digitaliseringen i medlemsstaterne, navnlig i de medlemsstater, der er digitalt mindre fremskredne.
23. Kommissionens initiativer har til formål at fremme udviklingen inden for digitalisering, sætte borgerne i centrum for dette mål, opbygge intuitive og brugervenlige redskaber, der anvender et enkelt sprog, samt fremme interoperabilitet mellem offentlige forvaltninger på tværs af grænser og sektorer.

24. Regelmæssige drøftelser mellem repræsentanter for medlemsstaternes forvaltninger og Kommissionen er afgørende for at sørge for politisk styring af de igangværende og påtænkte digitaliseringsprocesser og for at overvåge fremskridtene. Det er også meget vigtigt at sikre, at socialsikringsinstitutionerne inddrages i disse regelmæssige drøftelser på grund af deres ekspertise, og at fremme udveksling af god praksis.
25. Kommissionen spiller sammen med den administrative kommission og det tekniske udvalg en aktiv rolle inden for analyse af de forskellige digitale initiativers indvirkning på mobile borgeres udøvelse af socialsikringsrettigheder. Dette vil også give mulighed for gensidig læring og udveksling af bedste praksis mellem medlemsstaterne.
26. For at undgå fragmentering og for at kunne få et klart billede af de forskellige digitale initiativer og deres indvirkning på koordinationen af de sociale sikringsordninger og deres mulige overlappende virkninger bør der lægges vægt på samarbejde og udveksling af oplysninger i forbindelse med udarbejdelsen og forvaltningen af de forskellige EU-initiativer.
27. Yderligere nye europæiske digitaliseringsinitiativer bør bygge på en evaluering af de nuværende initiativer og supplere eksisterende europæiske og nationale redskaber,

**OPFORDRER MEDLEMSSTATERNE TIL UNDER HENSYNTAGEN TIL DERES
NATIONALE FORHOLD:**

28. at fortsætte med at træffe foranstaltninger for at sikre gennemførelsen af eksisterende og nye digitale og interoperable initiativer, der forenkler og fremskynder administrative procedurer og kommunikationen mellem medlemsstaternes nationale forvaltninger og sikrer overholdelse af gældende EU-lovgivning, navnlig afslutning af gennemførelsen og den fulde operationalisering af EESSI senest i 2024
29. at øge indsatsen for senest i 2030 at nå målene for det digitale årti om, at 100 % af de centrale offentlige tjenester bliver tilgængelige online, herunder inden for social sikring, og at 100 % af befolkningen har adgang til et elektronisk identifikationsmiddel (eID), som skal anvendes til centrale offentlige tjenester i hele EU, herunder til social sikring
30. at opretholde investeringerne i automatisering af processer for behandling af nationale og grænseoverskridende sager inden for social sikring og social beskyttelse
31. at fortsætte indsatsen for at gennemføre digitaliseringen af procedurerne i henhold til forordningen om en fælles digital portal på området koordination af de sociale sikringsordninger
32. at overveje at deltage i aktiviteterne i de konsortier, der er i gang med at pilotteste digitaliseringen af procedurer vedrørende det personbårne dokument A1 og det europæiske sygesikringskort, nemlig Digital Credentials for Europe (DC4EU) og Vector, som opfølgning af første fase af ESSPASS-pilotprojektet

33. at tilskynde deres offentlige forvaltninger til at samarbejde under anvendelse af flydende og rettidig kommunikation for at sikre problemfri dækning af arbejdstagere på det indre marked og at gøre alle socialsikringsprocesser, herunder grænseoverskridende processer, klare, gennemsigtige og strømlinede for arbejdstagere, virksomheder og involverede forvaltninger
34. at bestræbe sig på at sikre, at digitaliseringsindsatsen hjælper med at fremskynde fastlæggelsen af mobile borgeres og virksomheders rettigheder og forpligtelser, øger niveauet for beskyttelse af personers rettigheder, mindsker risikoen for fejl og svig og bidrager til at sikre de sociale sikringsordningers holdbarhed
35. at fortsætte med at træffe foranstaltninger for at styrke databeskyttelsen, når digitale initiativer gennemføres, da koordination af de sociale sikringsordninger vedrører følsomme personoplysninger;

OPFORDRER KOMMISSIONEN TIL:

36. at formidle Kommissionens meddelelse af 6. september 2023 om digitalisering af koordinationen af de sociale sikringsordninger og befordre debat om dette spørgsmål mellem medlemsstaterne med henblik på at fremme dialog og udveksling af oplysninger om digitalisering af koordinationen af de sociale sikringsordninger i forskellige fora, f.eks. de møder på højt plan med medlemsstaterne, som Kommissionen vil afholde årligt, som nævnt i meddelelsen⁴
37. at fortsætte med at støtte medlemsstaternes fuldstændige og korrekte gennemførelse af EESSI, herunder med tilgængelige finansielle midler og IT-ekspertise fra EU, og samarbejde med dem om løbende at forbedre systemets effektivitet
38. på grundlag af resultaterne af konsortiernes igangværende pilotaktiviteter efter første fase af ESSPASS-pilotprojektet at undersøge de næste skridt i samarbejde med medlemsstaterne, herunder muligheden for at anvende en ESSPASS-løsning i alle EU-lande, og vurdere den potentielle nødvendighed af at ændre de lovgivningsmæssige rammer
39. at holde medlemsstaterne orienterede om status for de digitaliseringsinitiativer, der er relevante for koordination af de sociale sikringsordninger, gennem de årlige møder på højt plan og de regelmæssige udvekslinger med den administrative kommission og det tekniske udvalg

⁴ "Kommissionen vil en gang om året tilrettelægge møder på højt plan med medlemsstaterne for at drøfte og støtte gennemførelsen af yderligere digitalisering, standardisering og automatisering inden for koordinering af de sociale sikringsordninger, fremme af den frie bevægelighed og arbejdskraftens mobilitet, herunder øget interoperabilitet med andre relevante sektorer." (COM(2023) 501, s. 15).

40. at fremme udveksling af god praksis mellem medlemsstaterne med støtte fra Den Europæiske Arbejdsmarkedsmyndighed (ELA) og samtidig respektere den administrative kommissions og det tekniske udvalgs rolle og kompetencer i denne henseende i medfør af artikel 72 og 73 i forordning (EF) nr. 883/2004 samt den gældende samarbejdsaftale mellem ELA og den administrative kommission
41. i samarbejde med den administrative kommission at undersøge mulighederne for, at det tekniske udvalg hjælper med at undersøge indvirkningen af og fordelene ved nationale og EU's digitale initiativer inden for koordination af de sociale sikringsordninger, samtidig med at disse initiativers forskellige forvaltningsstrukturer respekteres
42. på grundlag af en analyse fra ELA vedrørende nationale digitale løsninger og nationale systemers digitale modenhed at hjælpe medlemsstaterne med bedre at målrette investeringer og dermed sikre samtidige fremskridt i hele Europa
43. at fortsætte med at sikre en sammenhængende tilgang til digitalisering inden for koordination af de sociale sikringsordninger, idet der sikres synergi mellem digitale redskaber og løsninger, der allerede findes, og konvergens mellem de forskellige initiativer
44. at analysere den potentielle anvendelse af kunstig intelligens (AI) i forbindelse med koordination af de sociale sikringsordninger
45. at undersøge muligheden for yderligere forenkling og strømlining af procedurerne for fri bevægelighed for personer og arbejdstagere i EU med respekt for nationale processer og gældende EU-regler på området koordination af de sociale sikringsordninger.
